

- ۱- کدام واژه بیت زیر را درست‌تر کامل می‌کند؟
 «دلم در بند توست و دیده خون‌بار / ... کن از این بندم برون آر»
- (۱) تلطّف
 (۲) سفاهت
 (۳) عربده
 (۴) تراوش
- ۲- چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟
 «پدرام: غمین - باره: دیوار قلعه - درع: زره - فتراک: ترکبند - فوج: دسته - اشیاه: همانندان - طاس: کاسه
 مسی - زبون: خار - ندامت: تأسف»
- (۱) یکی
 (۲) دو تا
 (۳) سه تا
 (۴) چهار تا
- ۳- در کدام بیت نادرستی املایی هست؟
 (۱) چون سکندر شاه شد صاحبقران و خواجه خضر / کز حیات شاهش ایزد داد عمر جاودان
 (۲) خواست ایزد شاه را آگه کند از کید خصم / ورنه هرگز این قضا نازل نگشته ز آسمان
 (۳) گرچه پیر است آسمان لیک این قدر مبهوت نیست / کز خداش شرم ناید وز شهنشاه جوان
 (۴) مدح شاه و خواجه می‌خواندم به آواز بلند / با بیانی نقض کش بود از فصاحت ترجمان
- ۴- جدا از فعل‌های امر و نهی، زمان فعل‌های زیر نادرست مشخص شده است؟
- (الف) به آورده با او بسنده نبود: ماضی بعید
 (ب) کنون من گشایم چنین روی و موی: مضارع مستمر
 (ج) ز چنگم رهایی نیایی مشور: ماضی نقلی
 (د) زمانه ز مادر چنین ناورید: ماضی ساده
 (ه) پر از درد بودند برقا و پیر: ماضی التزامی
 (ی) یکی
 (۲) دو تا
 (۳) سه تا
 (۴) چهار تا
- ۵- کدام واژه‌ی مشخص شده نقش دستوری متفاوتی دارد؟
 (۱) مرا ز خطه‌ی شروان برون فکن ملکا / که فرضه‌ای است در او صدهزار بحر بلا
 (۲) گرت سودای این راه است سلمان / ز خود بگذر که اول منزل آن است
 (۳) هر آن کو قلم را نورزید و تیغ / بر او گر بمیرد مگو ای دریغ
 (۴) دوش در خیل غلامان درش می‌رفتم / گفت ای عاشق بیچاره تو باری چه کسی؟ عاشق
- ۶- در بیت زیر، «ش» در عبارت «آمدش» با سکون خوانده می‌شود. در کدام بیت چنین سکونی روی «ش» هست؟
 «نگه کرد سهراپ و آمدش ننگ / برآشت و تیز اندر آمد به جنگ»
 (۱) همه دیدند که افتاده ز پای / لیک روزی نگرفتندش دست
 (۲) زان طره‌ی پرپیچ وخم سهل است اگر بینم ستم / از بند و زنجیرش چه غم هر کس که عیاری کند
 (۳) مرد راضیست که در پای تو افتاد چون گوی / تا بدان ساعد سیمینش به چوگان بزنی
 (۴) همی خواندنداش خداوند رخش / جهانگیر و شیراوشن و تاجبخش
- ۷- نقش دستوری کدام واژه در ابیات زیر، با نقش دستوری «بیم» در مصراح «ز کس جز خداوندان بیم نیست» یکسان است؟
 «گرچه خاموش ولی آهم به گردون می‌رود / دود شمع کشته‌ام، در انجمن پیچیده‌ام»
 (۱) خاموش
 (۲) آه
 (۳) گردون
 (۴) کشته
- ۸- «را» در انتهای کدام دو بیت زیر، نشان‌دهنده‌ی مفعول است؟
- (الف) من از مردن نخواهم سایه‌ی طوبی ولی خواهم / که روزی سایه برخاکم فتد آن سرو بالا را
 (ب) حذر کن از دم سرد رقیب، ای نوگل خندان / که از باد خزان آفت رسد گلهای رعنای را
 (ج) دلا، تا می‌توان امروز فرصت را غنیمت دان / که در عالم نمی‌داند کسی احوال فردا را
 (د) زلال خضر باشد خاک پایت، جای آن دارد / که ذوق خاکبوسی بر زمین آرد مسیحا را
 (ه) هلالی را چه حد آن که بر ماه رخت بیند؟ / به عشق ناتمام او چه حاجت روی زیبا را؟
 (۱) الف، ب
 (۲) ب، ج
 (۳) ج، د
 (۴) د، ه
- ۹- در عبارت زیر به ترتیب چند گروه واپسیه‌ی پیشین و چند گروه واپسیه‌ی پسین دارند؟
 «از او آن صفت می‌زاید و از من این صورت می‌آید. من از وی در غصب نمی‌شوم و از من صاحب ادب می‌شود. من از سخن او جاهم نمی‌گردم و او از خلق و خوی من عاقل می‌گردد.»
- (۱) دو - سه
 (۲) سه - سه
 (۳) دو - دو
 (۴) سه - دو

۱۰- کدام بیت شبیه دارد؟

- (۱) می‌شد که به لاله رنگ بخشد / ورنی سوی گلستان چه می‌شد؟
- (۲) به برگ لاله رنگ‌آمیزی ای عشق / به جان ما بلا انگیزی ای عشق
- (۳) قضا چون زند جام عمرم به سنگ / به داغم شود دیده‌ها لاله رنگ
- (۴) بهار برگ پراکنده را به هم بربست / نگاه ماست که بر لاله رنگ و آب فزواد

۱۱- کدام بیت هم «جناس تام» و هم «جناس ناقص» دارد؟

- (۱) داد تو را داد تا که داد دهی تو / گر ندهی داد، داد از تو کنند داد
- (۲) بارها بار به درگاه تو دارند رقیبان / من که بارت برم ای بار، چرا بار ندارم؟
- (۳) خود را درم خریدِ رضای خدای کن / دامن از این خدای فروشان فرونشان
- (۴) هر کجا گلزار بود اندر جهان گلزار شد / مرغ نوروزی سرایان بر سر گلزار، زار

۱۲- چه تعداد از مصraigاهای زیر، درست معنا شده‌است؟

الف) بر سرش زده، گشت طوطی کل ز ضرب؛ بر سر طوطی زد و طوطی از ضربه‌ی وی بی‌هوش شد.

ب) جست از صدر دکان سوئی گریخت؛ طوطی از پایین مغازه به سمتی دیگر پرید و فرار کرد.

ج) در نوای طوطیان حاذق بدی؛ از همه‌ی طوطی‌ها پرحرف‌تر بود.

د) نکته گفتی با همه سوداگران؛ با همه‌ی مشتری‌ها شوخی می‌کرد.

(۴) چهار

(۳) یک

(۲) دو

(۱) سه

۱۳- با کدام مصraigاه، بیت زیر یک بیت تمثیلی است؟

«خداوندا تو می‌دانی که جانم از تو نشکنید / ...»

(۱) دل دیوانه‌ای دارم که بند و پند نپذیرد

(۳) زهی هستی که تو داری، زهی مستی که من دارم

۱۴- زمینه‌ی حماسه در کدام بیت با «دریدم جگرگاه دیو سپید» تناسب دارد؟

(۱) ز دیباي پر مایه و پرنیان / بر آن گونه شد اختر کاویان

(۲) همه جا تا پای بدرید پاک / بر آن خسروی تاج پاشید خاک

(۳) چنین سال سیصد همی رفت کار / ندیدند مرگ انسد آن روزگار

(۴) بسان پلنگ ژیان بُد به خوی / نکردی به جز جنگ، چیز آرزوی

۱۵- مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) هر بهشتی که در جهان خداست / دوزخی کرده‌اند بر گذرش

۲) بلبل اندر قفس نمی‌ماند / سال‌ها جز به علت هنرشن

۳) رطب از شاهدی و شیرینی / سنگ‌ها می‌زنند بر شجرش

۴) وز لطافت که هست در طاووس / کودکان می‌گنند بال و پرش

۱۶- مفهوم کدام گزینه با سایر ابیات گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) نباشی بس ایمن به بازوی خویش / خورد گاو نادان ز پهلوی خویش

۲) چو روزی به سعی آوری سوی خویش / مکن تکیه بر زور بازوی خویش

۳) چرا حق نمی‌بینی ای خودپرست / که بازو به گردش درآورد و دست

۴) چو آید به کوشیدن خیر پیش / به توفیق حق دان نه از سعی خویش

۱۷- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

۱) در سفر محنت چه زود به سر می‌آید / همه عمر به چاه است گرفتار وطن

۲) زنده باد آن که هست از جان هوادر وطن / هم وطن غمخوار او هم اوست غمخوار وطن

۳) ای نگهبان وطن نوبت جان‌بازی توست / سر فدا ساز که هنگام سرافرازی توست

۴) به بوستان وطن سرو و سوسن‌اند همه / به روز فتنه نگهبان می‌هیلن‌اند همه

۱۸- بیت کدام گزینه با دیگر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

۱) آنک او از پرده‌ی تقلید جست / او به نور حق ببیند آنج هست

۲) تقلید نپذرفتم و حجت ننهفتم / زیرا که نشد حق به تقلید مشهر (آشکار)

۳) رخش امل از عرصه‌ی تقلید برون ران / تاخیمه زنی بر سر میدان حقایق

۴) تقلید چون عصاست به دستت در این سفر / وز فر ره عصات شود تبع ذوالفار

۱۹- ضرب المثل «گُل اناء يَرْشَحُ بما فيه» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

۱) من مجرم محبت و دوزخ، فراق یار / و آه درون به صدق مقالم (گفتار) دلالت است

۲) آمد بهار و خاطر من شد ملول تر / زیرا که باغ بی تو محل ملات است

۳) گفتم که با تو صورت حالی بیان کنم / دردا که حال عشق برون از مقالت است

۴) گیرم به خون دیده نویسم رساله را / کس را در آن حریم چه حد رسالت است

۲۰- ایات کدام گزینه با ایات زیر هم مفهوم‌اند؟

«معرفت زین جا تفاوت یافته است / این یکی محراب و آن بت یافته است

چون بتاخد آفتتاب معرفت / از سپهر این ره عالی صفت

هر یکی بینا شود بر قدر خویش / بازیابد در حقیقت صدر خویش»

(۱) چه در کعبه چه بتخانه همه اوست / درون هر دو این جا دمده اوست

چو آن فیض جلال لایزالی / نمایید روی خود از پرده حالی

همه پیدا شوند از تابش سور / به نزدیکی او روی آورند دور

(۲) عاشقان جان باز این راه آمدند / وز دو عالم دست کوتاه آمدند

زحمت جان از میان برداشتند / دل به کلی از جهان برداشتند

جان چو برخاست از میان بی جان خویش / خلوتی کردند با جانان خویش

(۳) نیست مردم را نصیبی جز خیال / مینداند هیچ کس تا چیست حال

هر که گوید چون کنم، گو چون مکن / تا کنون چون کرده‌ای اکنون مکن

هر که او در وادی حیرت فتاد / هر نفس در بی عدد حسرت فتاد

(۴) درنگر ای سالک صاحب‌نظر / تا محمد کو و آدم، درنگر

هر دو عالم را و صد چندان که هست / گر بسایی و بیزی آنک هست

چون سرای پیچ پیچ آید تو را / با سر غربال هیچ آید تو را

۲۱- «کان بلدنا الغنیُّ يُصدِّرُ قِسْماً مِّن الفاز إِلَى الْبُلدان الصناعيَّةِ فِي المَاضِ!»:

(۱) کشور ما که از نظر منابع گازی غنی بود، قسمتی از آن را به جوامع صنعتی صادر می‌کردا!

(۲) کشور سرشار ما، در گذشته در صدی از گاز را به کشورهای صنعتی صادر کرده بودا!

(۳) کشور ثروتمند ما، قبلًا سهمی از گاز خود را به کشورهای پیشرفته ارسال کرده است!

(۴) در گذشته کشور ثروتمند ما، قسمتی از گاز را به کشورهای صنعتی صادر می‌نمودا!

۲۲- عَيْنُ الخطأ:

(۱) «جالس ضيوفنا المحترمين حتى يأتي أبوك بالطعام!»؛ میهمانان محترمان را بنشان تا پدرت غذا را بیاوردا!

(۲) «العيش في المناطق الريفية مهدى الأعصاب جداً»؛ زندگی در مناطق روستایی واقعاً آرام پخش اعصاب است!

(۳) «إِسْطَاعَ الشَّعْبُ السُّورِيُّ أَنْ يَدْفَعَ الدَّوَاعِيشَ مِنْ حدودهم!»؛ ملت سوریه توانست داعشی‌ها را از مرزهایشان دور کندا!

(۴) «يأتى السُّيَاحُ إلى هُنَا لِمَشَاهِدَةِ جَامِعَةِ جَنْدِيٍّ شَابُور!»؛ گردشگران برای دیدن دانشگاه جندی شاپور به این جا می‌آیند!

- ١) «جُلِبَتُ الأطعمةُ عَلَى المائدةِ فِي السَّاعَةِ الثَّامنةِ إِلَى رِبْعًا»: غذاها در ساعت هشت و ربع بر سر سفره آورده شد.
- ٢) «لَمْ لَا يُغْلِقْ بَابُ صَالَةِ الْإِمْتِنَانِ بَعْدُ دُخُولِ الطَّلَّابِ!؟»: چرا در سالن امتحان پس از ورود دانشآموزان بسته نمی شود؟!
- ٣) «أَحِبَّ أَنْ أَرِيَنَ غُرْفَةَ وَلَدِي بِاللَّوْنِ الْأَخْضَرِ لَأَنَّهُ لَوْنُ الْهُدُوءِ»: دوست دارم که اتاق پسرم را با رنگ آبی که رنگ آرامش است، تزیین کنم.
- ٤) «رَجَاءً، أَعْطِنِي حُبُوبًا مُسْكَنَةً لِلصَّدَاعِ يَا صَيْدَلِي!؟»: لطفاً، قرص آرامبخش برای سردرد به من بدء ای آقای داروخانه دار!

٤٤- ما هو المناسب في المفهوم للعبارة التالية؟ «سکوت اللسان سلامه الإنسان».

- ١) سخندان پرورده پیر کهن / بیندیشد آن گه بگوید سخن
- ٢) بسا سر کز زبان زیر زمین رفت!
- ٣) الكريم إذا وَعَدَ وفي!
- ٤) و آن که سعی اندر فصاحت می کند / چهره‌ی دل را جراحت می کند

٤٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ في معاني المفردات كَلَّها:

- ١) «أدوية»: فلفل / «آبار»: آوار / «الكراسي»: صندلی ساز
- ٢) «استعمرت»: خواهان آبادی شد / «منحدرات»: پیچ و خم‌های چاده / «محطة»: ایستگاه
- ٣) «تقاعد»: بازنشستگی / «أَنْجَح»: موفق تر / «إِسْتِهلاَك»: مصرف
- ٤) «موانئ»: نفتکش‌ها / «صَفَراء»: کيسه صفراء / «وقود»: سوخت

٤٦- عَيْنُ الصَّحِيجِ لتكميل العبارات:

- ١) ثمرة العلم ... به. (العمل)
- ٢) نقل النفط ... الأنابيب أقل خطراً. (مد)

- ٣) تسعة و سبعون ناقص خمسين يساوي ... .(سبعة و عشرين)
- ٤) طعام ... رُزْ مع مرق بادنجان. (الفطور)

٤٧- عَيْنُ الكلمة الغريبة في المعنى:

- ١) فُسْتُق
- ٢) سَجَاد
- ٣) نَفْط
- ٤) مُتْحَف

- (١) اللَّوْنُ الْبَنْسَجِيُّ لِغَرْفَةِ النَّوْمِ ... الْأَعْصَابُ. (مُهَدِّيٌّ = خبر) (٢) فَحَصَ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْوَلَدِ ... . (الصَّغِيرُ = صفت)
- (٣) خَيْرُ النَّاسِ ... نَعْنَعُ النَّاسِ. (مَنْ = خبر و مبني) (٤) حُزْنٌ ... فِي قُلُوبِهِمْ لَا فِي وُجُوهِهِمْ. (المؤمنون = فاعل)

٢٩- عَيْنُ نَائِبِ الْفَاعِلِ جَمِيعًا مَكْسُرًا:

- (١) فِي شَرِكَتِنَا يُغْلِقُ بَابَ الْمَطْعَمِ فِي السَّاعَةِ التَّالِثَةِ بَعْدَ الظَّهَرِ.
- (٢) أَسْتَخْدِمُ عَمَالَ مُجَدِّدَوْنَ فِي صُنْعِ هَذِهِ الْجَسُورِ الظَّيِّنةِ.
- (٣) تُعْطِينَا تِلْكَ الْبَقَرَةَ الْحَلَبِيَّ الْطَازِجَ كُلَّ يَوْمٍ.
- (٤) تُسَسِّيُّ هَذِهِ الْأَشْجَارُ الْأَشْجَارُ الْإِسْتَوَائِيَّةُ.

٣٠- ما هو الجواب المناسب للسؤال التالي؟ «لماذا تشتري هذه الأدوية؟»

- (١) لَأَنَّ رُمَاءَنَا فِي الْقَافِلَةِ.
- (٢) لَا شُكْرٌ عَلَى الْوَاجِبِ.
- (٣) إِشْتَرَيْنَا مِنَ الصَّيْدَلَةِ.
- (٤) لَأَنَّ وَالدَّتِنِي مَرِيَضَهُ هَذِهِ الْأَيَّامِ.

٣١- مطابق با کلام امام صادق (ع) در چه صورتی خداوند از کار بندگان خود چاره‌جویی می‌کند و

مردمی که اهل کار و فعالیت نبودند، خود را چگونه مردمی معرفی کردند؟

- (١) آن‌ها به جای پناه بردن به دیگران با نیت خالص به خداوند پناه بیاورند - سربار دیگران
- (٢) آن‌ها به جای امید داشتن به دیگران نتیجه کار خود را به خدا بسپارند - سربار دیگران
- (٣) آن‌ها به جای پناه بردن به دیگران با نیت خالص به خداوند پناه بیاورند - متوكلان بر خدا
- (٤) آن‌ها به جای امید داشتن به دیگران نتیجه کار خود را به خدا بسپارند - متوكلان بر خدا

۳۲- مطابق مناجات امیرالمؤمنین علی (ع) با خداوند، چرا متوکلان در مواجهه با مصائب به درگاه الهی روی می‌آورند و کدام آیه شریفه حاکی از

این علت است؟

۱) چون خداوند اسرار و میزان بینش آنان را می‌داند. - «وَعَسَى أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ...»

۲) چون می‌دانند سر رشتة کارها به دست خداست. - «وَعَسَى أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ...»

۳) چون می‌دانند سر رشتة کارها به دست خداست. - «إِنَّ أَرَادَنِي اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرٍّ...»

۴) چون خداوند اسرار و میزان بینش آنان را می‌داند. - «إِنَّ أَرَادَنِي اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرٍّ...»

۳۳- توکل در چه جایی درست است و کمک‌کننده و امید دهنده به چه کسی می‌باشد؟

۱) انسان با بهکارگیری فکر و اندیشه و مشورت با دیگران بهترین راه ممکن را انتخاب کند - اهل همت، تعقل و پشتکار باشد.

۲) انسان با بهکارگیری فکر و اندیشه و مشورت با دیگران بهترین راه ممکن را انتخاب کند - بداند ابزار و اسباب، بنا بر عدالت الهی قرار داده شده است.

۳) انسان نه در قلب خود، بلکه در زبان خود بر خدا توکل کند - اهل همت، تعقل و پشتکار باشد.

۴) انسان نه در قلب خود، بلکه در زبان خود بر خدا توکل کند - بداند ابزار و اسباب، بنا بر عدالت الهی قرار داده شده است.

۳۴- لزوم تجدید عهد با خدا به هنگام آگاهی از کدام حقیقت است و کدام آیه مبارکه، مصلحت اندیشی خداوند در مورد بندگانش را ترسیم کرده است؟

۱) سرانجام انسان به صورت جنبه باطنی عمل در آخرت نمایش داده می‌شود. - «وَعَسَى أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ...»

۲) سرنوشت ابدی انسان‌ها براساس رفتار آن‌ها در دنیا تعیین می‌شود. - «وَعَسَى أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ...»

۳) سرنوشت ابدی انسان‌ها براساس رفتار آن‌ها در دنیا تعیین می‌شود. - «إِنَّ أَرَادَنِي اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرٍّ...»

۴) سرانجام انسان به صورت جنبه باطنی عمل در آخرت نمایش داده می‌شود. - «إِنَّ أَرَادَنِي اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرٍّ...»

۳۵- «توبه از گناهان» و «جهاد در راه خدا» به ترتیب در حیطه کدامیک از آثار محبت به خدا قرار می‌گیرند؟

۱) پیروی از خداوند - پیروی از خداوند

۲) بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان - پیروی از خداوند

۳) بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان - بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان

۴) پیروی از خداوند - بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان

۳۶- مطابق با آیات قرآن کریم کدامیک از صفات خاص مؤمنان می‌باشد و کدام عبارت قرآنی بیانگر آن است؟

۱) دوستی و محبت شدید نسبت به خدا - «أَشَدُ حُبًّا لِلَّهِ»
۲) دوستی و محبت شدید نسبت به خدا - «فَاتَّبَعُونِي يُحِبِّيْكُمُ اللَّهُ»

۳) دوستی با دوستان خدا - «أَشَدُ حُبًّا لِلَّهِ»
۴) دوستی با دوستان خدا - «فَاتَّبَعُونِي يُحِبِّيْكُمُ اللَّهُ»

۳۷- حدیث شریف امیرالمؤمنین (ع) در مورد ارزش هر انسان در کلام مولانا چگونه مورد تبیین واقع گردیده است و شرط عدم رویگردانی از

ذات حق تعالی در نگاه امام سجاد (ع) چه می باشد؟

۱) تا در طلب گوهر کانی، کانی / تا در هوس لقمه نانی، نانی - درخواست محبت الهی از خداوند

۲) تا در طلب گوهر کانی، کانی / تا در هوس لقمه نانی، نانی - انس با پروردگار

۳) ای دوست شکر بهتر یا آنکه شکر سازد / خوبی قمر بهتر یا آنکه قمر سازد - انس با پروردگار

۴) ای دوست شکر بهتر یا آنکه شکر سازد / خوبی قمر بهتر یا آنکه قمر سازد - درخواست محبت الهی از خداوند

۳۸- پاسخ‌گوی این شبیهه که «اگر قلب انسان با خدا باشد کافی است و عمل به دستورات او ضرورتی ندارد» کدام آیه شریفه است و مبنای

سخن امام خمینی (ره) در مورد وظیفه مسلمانان در مورد عشق به خداوند چیست؟

۱) «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَيْعُونِي ...» - «مَا أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ عَصَاهُ»
۲) «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا ...» - «مَا أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ عَصَاهُ»

۳) «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَيْعُونِي ...» - «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»
۴) «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا ...» - «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

۳۹- کدام آیه شریفه به آگاهی خداوند بر طاعت بندگان اشاره دارد و در چه صورتی نماز و روزه غیبت کننده پذیرفته می شود؟

۱) «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَهْبِي ...» - فرد غیبت شده، او را ببخشد.

۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُبِّلَ عَلَيْكُمُ الصَّيَّامُ ...» - فرد غیبت شده، او را ببخشد.

۳) «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَهْبِي ...» - از فرد غیبت شده عذرخواهی کند.

۴) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُبِّلَ عَلَيْكُمُ الصَّيَّامُ ...» - از فرد غیبت شده عذرخواهی کند.

۴۰- در کدامیک از موارد زیر، روزه گرفتن صحیح است؟

۱) کسی که غسل بر او واجب است و عمداً به جای غسل، تیمم کند.

۲) مسافری که رفتن او ۲۳ کیلومتر و مجموع رفت و برگشت او ۹ فرسخ باشد.

۳) فرزندی با نهی پدر و مادر به سفر واجب برود.

۴) مسافری پیش از ظهر به وطن خود برسد و مبطلات روزه را انجام نداده باشد.

Earthquakes are usually caused when a rock underground suddenly breaks along a fault. This sudden release of energy causes the seismic waves that make the ground shake. When two blocks of rock or two plates are rubbing against each other, they stick a little. They do not just slide smoothly; the rocks catch on each other. The rocks are still pushing against each other, but not moving. After a while, the rocks break because of all the pressure that is built up. When the rocks break, the earthquake occurs. During the earthquake and afterward, the plates or blocks of rock start moving and they continue to move until they get stuck again. The spot underground where the rock breaks is called the focus of the earthquake. The place right above the focus on the surface of the earth is called the epicenter of the earthquake.

41- The paragraph states that the seismic waves ....

- 1) break the rock along a fault
- 2) release energy
- 3) shake the ground
- 4) move very fast

42- It is mentioned in the passage that the rocks break as ....

- 1) they catch on each other
- 2) they release a lot of energy
- 3) a block rock hits another
- 4) the pressure increases

43- According to the passage, earthquakes cause ....

- 1) the movements of blocks of rock
- 2) huge waves in oceans
- 3) destruction in large cities
- 4) the sudden block of energy

44- The pronoun "They" in the passage refers to ....

- 1) earthquakes
- 2) energy
- 3) two plates
- 4) seismic waves

45- The underlined word "smoothly" in the passage is closest in meaning to ....

- 1) hardly
- 2) lightly
- 3) strongly
- 4) powerfully

Silbo Gomero was invented in order to facilitate communication between the people of the island across the deep gorges and valleys long before mobile phones were invented. The natives of La Gomera can carry on long-distance conversations by whistling. For ordinary conversations they speak Spanish, but when they need to speak over a long distance they use Silbo.

La Gomera is one of the smallest Canary Islands. It is very mountainous, for it was once a volcano. In spite of the island's small size, walking from one point to another may be a difficult job. That is why Silbo is so useful to the natives.

A good whistler, or silbador, can be heard over miles away when there is little or no wind and other sounds do not interfere. The record is approximately nine miles. Not only does a whistle carry farther than a shout, but it is easy to understand. In shouts, words cannot be pronounced properly while in whistling this isn't a problem. A silbador uses many methods of whistling. Most commonly he / she inserts one or two fingers straight or bent, into his mouth. Some whistlers do not use their fingers at all. Instead, they form a groove in the front part of the tongue which touches the upper front teeth. This method of whistling can make a tone of astonishing loudness.

46- What is the best title for the passage?

- 1) A version of the Spanish language
- 2) A whistled form of speech
- 3) A substitute for everyday speech
- 4) A language understood by Spanish-speaking people

47- The passage implies that the Silbo wouldn't have come into existence if it hadn't been for the ... of La Gomera.

- 1) volcanic activities
- 2) geographical features
- 3) native language
- 4) mountainous size

48- A silbador can be heard within nine miles ....

- 1) since a whistle carries farther than a shout
- 2) because in whistling, pronunciation isn't a problem
- 3) if unwanted sounds do not travel the same distance
- 4) when the conditions are favorable enough

49- The underlined word "approximately" in the passage is closest in meaning to ....

- 1) exactly
- 2) perfectly
- 3) nearly
- 4) differently

50- Which sentence is NOT correct according to the passage?

- 1) The natives of La Gomera speak Spanish for ordinary conversations.
- 2) La Gomera is very mountainous for it was once a volcano.
- 3) A good whistle can be heard exactly within nine miles.
- 4) Some whistlers never use their fingers.

۵۱- تقریباً 99% درصد از داده‌های آماری در فاصله ... انحراف معیار از ... قرار دارند.

۲) برابر - میانگین

۱) برابر - میانه

۳) برابر - میانگین

۳) برابر - میانه

۵۲- در داده‌های آماری زیر، دامنه میان چارکی (IQR) کدام است؟

۵, ۹, ۷, ۱, ۹, ۸, ۱۳, ۱۵, ۱۲, ۲۰, ۳, ۴, ۱۷, ۱۸

۱۲ (۴)

۱۰ (۳)

۸ (۲)

۹ (۱)

۵۳- با افزودن کدام داده‌ها به داده‌های $16, 5, 13, 17, 9$ میانگین ۸ داده جدید، دو برابر میانگین داده‌های اولیه خواهد شد؟

۴۶، ۴۶، ۴۶ (۴)

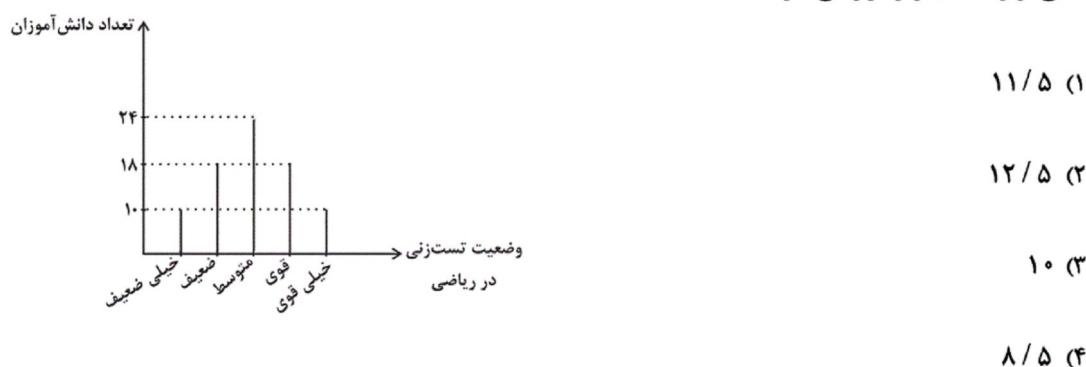
۱۶، ۳۱، ۸۳ (۳)

۳۷، ۵۲، ۴۳ (۲)

۲۲، ۱۱، ۱۰۰ (۱)

۵۴- با توجه به نمودار میله‌ای زیر، چند درصد دانشآموزان در زمینه تست‌زنی درس ریاضی، خیلی قوی هستند؟ (هر دانشآموز حتماً در

یکی از رتبه‌های زیر قرار می‌گیرد).

۵۵- اگر میانه داده‌های $10, 6, m, 4, 12, 2, 17, 16, 17, 20$ برابر ۱۳ باشد، میانگین داده‌ها کدام است؟

۱۱/۷ (۲)

۱۱/۸ (۱)

۱۱/۹ (۴)

۱۱/۴ (۳)

۵۶- اگر برای ۲۳ داده آماری متمایز نمودار جعبه‌ای رسم کنیم، کدام مورد نادرست است؟

۱) میانه، یکی از داده‌ها است.

۲) تعداد داده‌های بزرگتر از چارک اول با تعداد داده‌های کوچکتر از چارک سوم برابر است.

^(۳) تعداد داده‌های داخل و بروی جمعه ۱۲ تا است.

۱۷) داده از چارک سوم کوچکتر است.

- انحراف معايير دادههای $1 - 2a + 3, 2a - 4, 2a + 2, 2a$ کدام است؟

10
१०

۳۰

۲۰

$$\frac{\sqrt{15}}{2} \quad (1)$$

-۵۸- اگر در داده‌های $a + b + c$ و $2a + b$ ، $6a - b$ ، $3c - b$ ، a ، b ، c باشد، میانه ۱۸ باشد؟

10 (F)

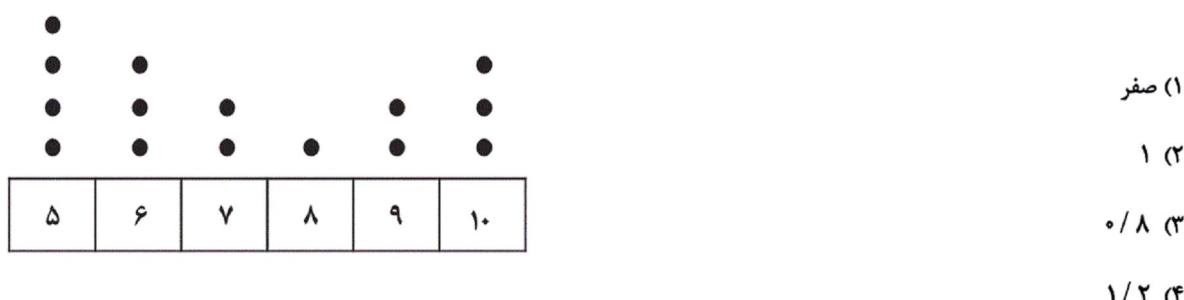
۱۱۸

18 (5)

180

^{۵۹}- برای داده‌های نمودار، یک نمودار جمعه‌ای، سهم ممکن است. واریانس داده‌های دنباله سمت راست جمعه کدام است؟ (روی جمعه اجازه

دنیالله سمت است د، نظر نگیرید.)

۶۰- سه دسته داده زیر، قیمت کالایی را در سه بازار جداگانه در یک بازه زمانی برحسب هزار ریال نشان می‌دهد. کدام بازار ثبات بیشتری دارد؟

۸	۱۰	۱۲	۱۲	۱۰	۸	۱۰	بازار (الف)
۸	۱۰	۱۳	۹	۱۱	۸	۱۱	بازار (ب)
۶	۶	۱۵	۱۴	۸	۱۲	۹	بازار (پ)

(۲) بازار (ب)

(۱) بازار (الف)

(۴) ثبات هر سه بازار یکسان است.

(۳) بازار (پ)

۶۱- کدام یک از گزینه‌های زیر از موارد مطرح در اقتصاد بین‌الملل نیست؟

(۱) حرکت سرمایه

(۲) برخورد با متخلفان از اجرای عهدنامه‌های بین‌المللی

(۳) تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی و مالی با کشورهای همسایه

(۴) برقراری روابط تجاری با ملت‌های دیگر

۶۲- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- چرا تاجران خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی را برعهده می‌گیرند؟

- بازاریابان بین‌المللی چگونه می‌توانند به افزایش رونق اقتصادی کشور کمک شایانی کنند؟

- چه عواملی موجب کاهش هزینه‌های تجارت در خارج از مرزها شد؟

(۱) زیرا تولیدکنندگان معمولاً فرصت، تخصص و امکانات لازم برای فروش محصولات خود به مصرف‌کنندگان کشورهای دیگر ندارند. - با اختیار

داشتن نیروهای متخصص و همچنین وسایل حمل و نقل مجهزتر - پیشرفت دانش فنی بشر و وجود امنیت مطلق در سرمیں‌ها

(۲) زیرا تولیدکنندگان معمولاً فرصت، تخصص و امکانات لازم برای فروش محصولات خود به مصرف‌کنندگان کشورهای دیگر ندارند. - با اطلاع از

بازارهای کشورهای دیگر و نیازها و علایق مصرف‌کنندگان خارجی - راههای مناسب و مقررات مورد قبول بین‌المللی

(۳) زیرا در گذشته نامنی کشورها و ضعف دولتها در حاکمیت بر سرمیں خود مانع از تجارت تولیدکنندگان می‌شد. - با قبول مقررات بین‌المللی و

افزایش دانش و تخصص خود - راههای مناسب و پیدایش صنعت بخار

(۴) زیرا در گذشته نامنی کشورها و ضعف دولتها در حاکمیت بر سرمیں خود مانع از تجارت تولیدکنندگان می‌شد. - با اطلاع از بازارهای کشورهای

دیگر و نیازها و علایق مصرف‌کنندگان خارجی - پیدایش حمل و نقل ریلی و هوایی

۶۳- کدام گزینه در ارتباط با علل روی آوردن کشورها به تجارت بین‌الملل صحیح نمی‌باشد؟

(۱) کشورها از نظر در اختیار داشتن منابع طبیعی و معادن زیرزمینی وضع یکسانی ندارند اما همه آن‌ها از سرمایه انسانی متخصص بهره‌مندند.

(۲) دسترسی به علوم و فناوری‌های جدید و موفقیت در به کارگیری آن‌ها موجبات افزایش تنوع و کیفیت کالاهای تولیدی و کاهش هزینه‌ها را فراهم

می‌آورد.

(۳) موقعیت و امکانات طبیعی موجود یا فناوری در هر کشور سبب می‌شود که ساکنان آن کشور به تولید کالاهای خاصی پردازند.

(۴) کشورهای مختلف باید از طریق تجارت بین‌الملل، نیازهای متقابل یکدیگر را برطرف کنند.

۶۴- هرچند اصل بر رعایت مزیت‌های مطلق و نسبی و عدم تخصیص امکانات تولید به حوزه‌های ... است اما اگر در ... برای عوامل تولید، امکان اشتغال وجود نداشته باشد، تولید و خلق ارزش افزوده حتی در محصولات ... از بیکاری بهتر است.

۲) مزیتی - بلندمدت - با مزیت	۱) غیرمزیتی - کوتاهمدت - کم مزیت
۴) مزیتی - کوتاهمدت - با مزیت	۳) غیرمزیتی - بلندمدت - کم مزیت
- ۶۵- در متن زیر چند اشتباه وجود دارد؟

«مزیت داشتن یا نداشتن، مفهومی ایستا و دائمی است، به عبارت دیگر اگر کشوری بهدلیل محدودیت‌های طبیعی، مزیت اقتصادی نداشته باشد به این معنی است که نمی‌تواند به مزیت دست یابد. اگر محصولی با هزینه تمام شده زیاد و کیفیت کم، تولید شود با حمایت دولت یا مصرف‌کنندگان از آن می‌تواند مزیت به دست آورد.»

۴) چهار	۳) سه	۲) دو	۱) یک

۶۶- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- صنایعی را که با حمایت دولت و مردم در مسیر کسب مزیت اقتصادی است، چه می‌نامیم؟
- زنجیره خلق ارزش در اقتصاد به چه معنا است؟

۲) صنایع نوزاد - مراحل اولیه ایجاد ارزش افزوده	۱) محصولات استراتژیک - تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده
۴) محصولات استراتژیک - مراحل اولیه ایجاد ارزش افزوده	۳) صنایع گلخانه‌ای - تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده

۶۷- بهتر ترتیب در کدام گزینه مثالی از تحریم‌های مالی آمده است و کدام مورد نمی‌تواند از منافع تحریم‌ها باشد؟

۲) مانع تراشی در برابر مبادلات مالی - تحقق اقتصاد درون‌زا	۱) مانع تراشی در برابر بیمه‌ها - کسب مزیت‌های اقتصادی
۴) مانع تراشی در برابر خدمات و عوامل تولید - تحقق اقتصاد درون‌زا	۳) عدم کسب مزیت رقبایی

۶۸- میزان تولید کالاهای برنج و قهوه در سه کشور فرضی A، B و C در جدول زیر آورده شده است. کدام گزینه در خصوص مراودات تجاری میان کشورها صحیح است؟ (هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند و همه عوامل تولید با اشتغال کامل را برای تولید کالاهای به کار می‌گیرند).

قهوه	برنج	نام کالا	
		نام کشور	
۸۵۰ واحد	۳۰۰ واحد	A	
۷۰۰ واحد	۶۰۰ واحد	B	
۲۵۰ واحد	۴۵۰ واحد	C	

- (۱) براساس اصل مزیت مطلق کشور A باید به تولید برنج بپردازد و قهوه موردنیاز خود را از کشور C وارد کند.
- (۲) براساس اصل مزیت مطلق کشور B باید به تولید برنج بپردازد و قهوه موردنیاز خود را از کشور C وارد کند.
- (۳) براساس اصل مزیت نسبی کشور C باید به تولید برنج بپردازد و قهوه موردنیاز خود را از کشور A وارد کند.
- (۴) براساس اصل مزیت مطلق کشور C باید به تولید برنج بپردازد و قهوه موردنیاز خود را از کشور B وارد کند.

۶۹- کدامیک از موارد زیر در خصوص نقش دولت در جریان توسعه ایران در چند قرن اخیر صحیح بیان شده‌اند؟

الف) روند افول اقتصاد ایران با حکومت رضاخان و تشکیل سلسله پهلوی تشدید شد و تا زمان پیروزی انقلاب ادامه یافت.

ب) ویژگی عمده اقتصاد ایران در سال‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ ه. ش، جدا شدن آن از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

ج) در دوره پهلوی با کاهش درآمد نفتی کشور قدرت اقتصادی کشور نیز کاهش یافت.

د) در دوره قاجار، نوسازی و توسعه ایران به صورتی ظاهری و سطحی و با صنایع مونتاژ انجام شد.

۴) ب، د

۳) ج، د

۲) الف، ب

۱) الف، ج

۷۰- در کدام گزینه هر دو عبارت مطرح شده نادرست هستند؟

۱) کشورها در اعمال سیاست‌های تجاری خود بین کشورهای دوست با سایر کشورها یکسان عمل می‌کنند. - ایران از دوران باستان، جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است.

۲) کشور ما قبل از پیروزی انقلاب اسلامی با بلوکه شدن اموال و دارایی‌های خود، مشمول تحریم‌های آمریکا شد. - اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا سومین منطقه قدرتمند تجاری در جهان بهشمار می‌رود.

۳) کشورهای اروپایی در سال‌های قبل از ۱۳۰۰ ه. ش، در رقابت با یکدیگر به نوسازی سریع صنایع و تولیدات خود اقدام کردند - سازمان تجارت جهانی (IMF) از سازمان‌های تأثیرگذار بر اقتصاد جهانی بهشمار می‌رود.

۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ تدوین شد. - با پیروزی انقلاب اسلامی بساط حاکمان وابسته به بیگانه از کشور برچیده شد.

۷۱- بهترتب هر یک از رویدادهای «شکل‌گیری تغییر و تحول سریع در اروپا - اعطای امتیاز به کشورهای استعماری و عهدنامه‌های ننگین -

شکل‌گیری نظام نوینی در مالیات‌گیری» مربوط به کدام دوره از تقسیم‌بندی اقتصادی ایران است؟

۱) سال‌های قبل از ۱۳۰۰ - سال‌های قبل از ۱۳۰۰ - ۱۳۵۷ تا ۱۳۰۰

۲) سال‌های قبل از ۱۳۰۰ - ۱۳۰۰ - ۱۳۵۷ تا ۱۳۰۰

۳) ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ - سال‌های قبل از ۱۳۰۰ - سال‌های قبل از ۱۳۰۰

۴) پس از پیروزی انقلاب - ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ - ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷

۷۲- کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح سوالات زیر می‌باشد؟

الف) کدام عبارت بیانگر اوضاع اقتصادی ایران در نیمه اول حکومت صفویه می‌باشد؟

ب) در کدام دوران، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا از دست داد؟

۱) الف) اقتصاد ضعیفی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی نداشت. ب) قاجار

۲) الف) اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. ب) قاجار

۳) الف) اقتصاد ضعیفی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی نداشت. ب) پهلوی

۴) الف) اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. ب) پهلوی

۷۳- روابط اقتصادی بین کشورها فقط به ... محدود نمی‌شود بلکه به ... و ... از نقطه‌ای از دنیا به نقطه‌ای دیگر که وضع بهتری دارد، نیز اطلاق می‌شود.

- ۱) تجارت بین‌الملل - مهاجرت نیروی کار - حرکت سرمایه
۲) روابط سیاسی - مهاجرت نیروی کار - جابه‌جایی عوامل تولید
۳) مبادله کالا و خدمات - کاهش تورم - انتقال کالاهای واسطه‌ای
۴) روابط اجتماعی - افزایش رونق - حرکت کالاهای مصرفی

۷۴- کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) کشورهای مختلف تولید کالاهای خدمات راهبردی را با توجه به میزان هزینه، سود و بازار، انجام می‌دهند.
۲) اقتصاددانان به «مزیت نسبی راهبردی» و منافع سیاسی و غیراقتصادی هم توجه می‌کنند.
۳) برخی گمان می‌کنند مفاهیم مثل «خودکفایی» یا «تولید و مصرف کالاهای ملی» با «مزیت نسبی» در تعارض است و به همین دلیل آن را مفهومی استعماری تلقی کرده‌اند.
۴) صنایع دفاعی، انرژی و گندم جزء کالاهای و صنایع راهبردی و برخی فناوری‌های نوین جزو صنایع نوزاد محسوب می‌شوند.

۷۵- در اغلب کشورهای توسعه یافته پیشرفت‌ها به بهای ... بوده است و با این اتفاق ... و اصل ... قانون اساسی بر این موضوع تأکید دارد.

- ۱) تخریب شدید محیط زیست - امکان دستیابی به پیشرفت و توسعه پایدار و مداوم وجود نخواهد داشت - ۵۰
۲) تخریب شدید محیط زیست - امکان از بین بردن شکاف طبقاتی وجود نخواهد داشت - ۵۰
۳) ایجاد فاصله طبقاتی - امکان دستیابی به پیشرفت و توسعه پایدار و مداوم وجود نخواهد داشت - ۴۸
۴) ایجاد فاصله طبقاتی - امکان از بین بردن شکاف طبقاتی وجود نخواهد داشت - ۴۸

۷۶- اصل ۴۴ قانون اساسی در خصوص چه موضوعی است و با توجه به این اصل مالکیت مواردی مانند پست و تلگراف و کشتیرانی چگونه است؟

- ۱) منابع مالی حکومت برای ایفای وظایف خود - مالکیت خصوصی
۲) منابع مالی حکومت برای ایفای وظایف خود - مالکیت عمومی
۳) محدوده فعالیت بخش‌های اقتصادی - مالکیت عمومی
۴) محدوده فعالیت بخش‌های اقتصادی - مالکیت خصوصی

۷۷- کدام گزینه در خصوص قانون اساسی نادرست است؟

- ۱) قانون اساسی در هر کشوری چارچوب کلی نظام اقتصادی، اجتماعی و سیاسی آن را معلوم می‌سازد.
۲) نوع نگاه جامعه به اقتصاد و قوانین حاکم بر آن در اصول اقتصادی قانون اساسی آن کشور جلوه‌گر می‌شود.
۳) فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل اصول چهل و دوم تا پنجم و پنجم می‌شود با عنوان اقتصاد و سیاست به مسائل اقتصادی کشور پرداخته است.
۴) در مقدمه قانون اساسی آمده است: در تحکیم بنیان‌های اقتصادی، اصل رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل اوست.

۷۸- کدامیک از عبارات زیر صحیح است؟

الف) پنج اصل ۵۱ تا ۵۵ به مباحث مالی دولت شامل دریافت‌ها و درآمدهای دولت، بحث بودجه و نهادهای تصویب کننده و ناظر بر حسن اجرای آن تأکید دارد.

ب) بین سال‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ به دنبال اعلام قانون ملی شدن بعضی از فعالیت‌های اقتصادی، اداره تعداد قابل توجهی از کارخانه‌ها و مؤسسات تولیدی - تجاری به دولت سپرده شد.

ج) کارخانه‌ها و مؤسسات تولیدی - تجاری در ایام قبل از انقلاب عمده‌ای به انجمن‌های صنفی و کارگری تعلق داشت.

د) پس از جنگ تحمیلی سعی شد تا دولت به نقش و وظایف اصلی خود بازگردد و مشارکت بخش‌های خصوصی و مردمی را افزایش دهد.

۴) الف، د

۳) ج، د

۲) الف، ب

۱) الف، ج

۷۹- هر یک از عبارات زیر به کدام اصل قانون اساسی اشاره دارد؟

- هرکس مالک حاصل کسب و کار مشروع خویش است.

- دولت موظف است ثروت‌های ناشی از ربا، سرقت و قمار را به صاحب حق رد کند و در صورت معلوم نبودن او به بیت‌المال بدهد.

- هر منطقه به فراخور نیازها و استعداد رشد خود، باید سرمایه و امکانات لازم را در دسترس داشته باشد.

۴) اصل ۴۶ - اصل ۴۶

۴) اصل ۴۷ - اصل ۴۶

۴) اصل ۴۶ - اصل ۴۹

۴) اصل ۴۷ - اصل ۴۸ - اصل ۴۹

۸۰- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- کشور ما در گذشته به شدت به درآمدهای نفتی وابسته بود و کشوری تک‌محصولی به شمار می‌رفت.

- امروزه درآمدهای صادراتی کشور گوناگون‌تر شده و از وضعیت تک‌محصولی فاصله گرفته است.

- در خصوص فواید تجارت بین‌الملل برای تولیدکنندگان می‌توان گفت چون بازارهای داخلی محدود است به همین دلیل، تولیدکنندگان از طریق صادرات می‌توانند به بازارهای وسیع‌تری دسترسی پیدا کنند.

- در جهان امروز اساس زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری از تک‌محصولی فاصله گرفته است.

۴) دو

۳) چهار

۲) یک

۱) سه

۸۱- چند بیت از ابیات زیر، بیش از یک قافیه پایانی دارد؟

الف) هر تیر ستم که از کمان جست / اول دل من به امتحان خست

ب) از تو با مصلحت خویش نمی‌بردازم / همچو پروانه که می‌سوزم و در پروازم

پ) تا چند زند نرگس مستت تیرم / فرصت ندهد دست که دستت گیرم

ت) گفت او گر ابلهم من در ادب / زیرکم اندر وفا و در طلب

ث) اشکی که همه تگرگ راند بارم / عمری که همی به مرگ ماند دارم

ج) زین سبب بر انبیا رنج و شکست / از همه خلق جهان افزون‌تر است

۴) پنج

۳) دو

۳) چهار

۱) سه

-۸۲- با توجه به سروده زیر کدام گزینه در مورد قافیه نادرست است؟

«جمعه ساكت / جمعه متروک / جمعه چون کوچه‌های کهنه، غم‌انگیز / جمعه اندیشه‌های تنبل بیمار / جمعه خمیازه‌های موذی کشدار / جمعه بی‌انتظار / جمعه تسلیم / خانه خالی / خانه دلگیر / خانه دربسته بر هجوم جوانی»

- (۱) در این سروده سه کلمه قافیه وجود دارد.
(۲) قاعدة قافیه در کلمات هم‌قافیه طبق قاعدة «۲» است.
(۳) در کلمات هم‌قافیه حروف الحاقی وجود دارد.

-۸۳- چند عبارت از گزینه‌های زیر بهتریب نثر فنی و نثر موزون دارد؟

- (الف) استیلای غم، خرد را بپوشاند و ذهن و کیاست و حفظ و حذاقت در تراجع افتد.
ب) خردمند هر چه از دشمن دانا و مخالف داهی تلطیف بیش بیند، در بدگمانی خویش نگاه داشتن زیادت کند.
پ) هر که تو را شناخت و علم مهر تو افراحت هرچه غیر از تو بود بینداخت.
ت) غم و حیرت و پشیمانی و ندامت سود ندارد، دل بر تجرع شربت فراق می‌باید نهاد و تن اسیر ضربت هجر کرد.
ث) دریغا که قدر عمر خویشن نشناختیم و از کار دنیا به اطاعت مولا نپرداختیم؛ دریغا که عمر عزیز به سرآمد و روزگار بگذشت.

- (۱) یک، دو (۲) دو، دو (۳) سه، دو (۴) دو، سه

-۸۴- قاعدة قافیه در همه گزینه‌ها براساس قاعدة «۲» است بهجز:

(۱) زهی عشق زهی عشق که ما راست خدایا! / چه نغز است و چه خوب و چه زیباست خدایا!

(۲) من با تو حدیث بی‌زبان می‌گویم / وز جمله حاضران عیان می‌گویم

(۳) ای یار ما دلدار ما ای عالم اسرار ما / ای یوسف دیدار ما ای رونق بازار ما

(۴) دل من دل من بِ تو / رخ تو رخ تو رخ با فِ تو

-۸۵- کدام ویژگی سبکی (نشر) سده‌های پنجم و ششم در متن زیر وجود ندارد؟

«...تا روشن گشت که نعمت‌های این جهانی چون روشنایی برق بی‌دوام و ثبات است، و چون خُمرة پر شهد مسموم است که چشیدن آن کام را خوش آید لکن عاقبت به هلاک کشد؛ و چون خواب نیکوی دیده آید بی‌شک در اثنای آن دل بگشاید اما پس از بیداری حاصل جز تحسر و تأسف نباشد...»

- (۱) استفاده از آرایه‌های ادبی
(۲) حذف فعل به قرینه
(۳) استفاده از لغات عربی
(۴) وجود توصیفات و مترادفات

-۸۶- در همه گزینه‌های زیر بهجز گزینه ... قافیه‌ها براساس قاعدة «۱» نوشته شده‌اند.

(الف) تا نگردد خسته هنگام لقا / کودکانه حاجتش گردد روا

(ب) نم نبارد ابر از شومی او / شهر شد ویرانه از بومی او

(پ) هم تو گفتی و گفت تو گوا / پیر باید، شیر باید پیشوا

(ت) بر دهان توست این دم جام او / گوش می‌گوید که قسم گوش کو؟

(ث) نامه خواند از پی تعلیم را / حرف گوید از پی تفہیم را

- (۱) الف، ت (۲) پ، ت (۳) ب، ث (۴) ب، الف

-۸۷- کدام گزینه درباره شعر فارسی در قرن پنجم و ششم صحیح نیست؟

- ۱) زبان فارسی در نواحی شرقی و غربی بیرون از ایران گسترش یافت.
- ۲) تحولی که انوری و سنایی در غزل ایجاد کردند، زمینه ظهور شاعران بزرگی در قرن هفتم شد.
- ۳) برخی شاعران چون سنایی و مولوی به سبب پایبندی به اعتقادات خاص از دربارها کناره گرفتند و مدیحه‌گویی را کنار گذاشتند.
- ۴) داستان‌سرایی، هجو، حمامه و تغزل و طنز از مضامین رایج شعری این دوره‌اند.

-۸۸- در چند بیت از گزینه‌های زیر «ردیف» به درستی مشخص نشده است؟

الف) ای ساقی و دستگیر مستان / دل را ز وفای مستان

ب) ما به تماشای تو باز آمدیم / جانب دریای تو باز آمدیم

پ) ببسته است پری نهانی ای پایم / ز بند اوست که من در میان غوغایم

ت) بیا کامروز ما را روز عیدست / ازین پس عیش و عشرت بر مزیدست

ث) دلارام در بر دلارام جوی / لب از تشنجی خشک بر طرف جوی

۴) سه

۳) چهار

۲) یک

۱) دو

-۸۹- کدام بیت، قافیه درونی ندارد؟

۱) چون در بصر خلقی گویی تو پر از زرقی / ای آن که تو هم غرقی در خون دل من تر

۲) ذاتت عسل است ای جان گفتت عسلی دیگر / ای عشق تو را در جان هر دم عملی دیگر

۳) مجلس به تو فرخنده عشرت ز دمت زنده / چون شمع فروزنده تا روز مشین از پا

۴) ای شمس شهر ما لطفی به ما نما / دل خواهد از شما وصف خدایی اش

-۹۰- کدام گزینه درباره شعر فارسی در قرن پنجم و ششم مصادق دارد؟

الف) اشعار شاعرانی چون ناصرخسرو تحت تأثیر و یادآور اشعار عربی است.

ب) جمال الدین عبدالرازاق از شاعران حوزه عراق عجم در این عصر بود.

ج) عطار و سنایی به پیروی از مولانا به عرفان و تصوف روی آوردند.

د) حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی در شعر این دوره تأثیری عمیق بخشید.

۴) د، ج

۳) الف، ب

۲) ج، الف

۱) ب، د

-۹۱- در همه ابیات به جز بیت گزینه ... یکی از ویژگی‌های زبانی و ادبی سبک قرن پنجم و ششم یافت می‌شود.

۱) کس فرستاد به سر اندر عیار مرا / که مکن یاد به شعر اندر بسیار مرا

۲) بیخ اقبال که چون شاخ زد از باغ هنر / اگر چه پیغمده شود باز قبول آرد بر

۳) آتشین داری زبان و دل سیاهی چون چراغ / گرد خود گردی از آن تر دامنی چون آسیا

۴) درع حکمت پوشم و بی ترس گویم القتال / خوان فکرت سازم و بی بخل گویم الصلا

۹۲- الگوی هجایی حروف قافیه در همه گزینه‌ها بهجز گزینه ... یکسان است.

(۱) مرا به رندی و عشق آن فضول عیب کند / که اعتراض بر اسرار علم غیب کند

(۲) بعد از این دست من و دامن آن سرو بلند / که به بالای چمان از بُن و بیخم برکند

(۳) ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دل رمیده ما را انیس و مونس شد

(۴) عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت / که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت

۹۳- با توجه به سبک متن زیر، کدام گزینه، نادرست است؟

«در آن حوالی مرغزاری بود که ماه رنگ‌آمیز از جمال صحن او نقش‌بندي آموختی و زهره مشکبیز از نسیم اوج او استمداد گرفتی و در وی

سباع و وحش بسیار، ملک ایشان شیری که همه در طاعت و متابعت او بودندی و در پناه حشمت و حریم سیادت او روزگار گذاشتندی.».

(۲) حذف افعال

(۱) استفاده از آرایه تشخیص و ایهام و تناسب

(۴) آوردن مترافات و توصیف‌های فراوان

(۳) استفاده از لغات عربی

۹۴- در همه گزینه‌ها بهجز گزینه ... حروف مشترک قافیه از «مصوت بلند+ صامت+ مصوت» تشکیل شده است و دارای حرف الحاقی است.

(۱) هر روز دلم به زیر باری دگر است/ در دیده من ز هجر خاری دگر است

(۲) کنار آب و پای بید و طبع شعر و یاری خوش/ معاشر دلبی شیرین و ساقی گل‌عذاری خوش

(۳) که روزی رهروی در سرزمنی/ به لطفش گفت رندی رهنشینی

(۴) ای قصّة بهشت ز کویت حکایتی/ شرح جمال حور ز رویت روایتی

۹۵- ویژگی و درون‌مایه فکری کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) این همه عکس می و نقش نگارین که نمود/ یک فروغ رخ ساقی است که در جام افتاد (ورود اصطلاحات عرفانی در شعر)

(۲) می خور که شیخ و حافظ و مفتی و محتسب/ چون نیک بنگری همه تزویر می‌کنند (رواج هجو در شعر)

(۳) پیش از این کاین سقف سبز و طلاق مینا برکشند/ منظر چشم مرا ابروی جانان طاق بود (فاصله گرفتن از عشق زمینی)

(۴) بشنو این نکته که خود را ز غم آزاده کنی/ خون خوری گر طلب روزی نتهاده کنی (وجود پند و اندرز در شعر)

۹۶- کدامیک از شعرهای زیر قاد قافیه است؟

(۱) او در این دشت بزرگ / چشمۀ کوچک بی‌نامی بود / کز نهان خانه تاریک زمین / در سحرگاه شبی سرد و سیاه / به جهان چشم گشود

(۲) به دیدارم بیا هر شب، در این تنها‌یی تنها و تاریک خدامانند / دلم تنگ است / بیا ای روشن، ای روشن‌تر از لبخند / شبی را روز کن در زیر سرپوش

سیاهی‌ها

(۳) گردها خوابید / روز رفت و شب فراز آمد / گوهرا جین کبود پیر باز آمد / چون گذشت از شب دو کوته پاس

(۴) بی‌شک هر مسافر را / این چنین دانسته بودم، وین چنین دانم / لیک / ای ندانم چون و چند! ای دور / تو بسا کاراسته باشی به آینینی که دلخواه است

۹۷- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... حذف فعل به قرینه یافت می‌شود.

۱) عیش عهد جوانی طراوتی داشت و طیش عهد کودکی، حلاوتی.

۲) صحیفه‌ای از آن اوراق می‌نوشتم تا رسیدم به جماعتی بسیار و خلقی بی‌شمار.

۳) این جهان خانه خداست و فرش وی زمین است و چراغ وی ماه.

۴) تفاوت میان هند و روم، باهر (آشکار) و تباین میان ترک و زنگ، ظاهر است.

۹۸- کدام بیت «ذوقافیتین» است؟

۱) هرچه خواهندت بدہ مندیش از آن / داد یزدان را تو بیش از بیش دان

۲) گر در آبی نخل یا عرجون نمود / جز ز عکس نخله بیرون نبود

۳) حرص، کور و احمق و نادان کند / مرگ را بر احمقان آسان کند

۴) حال خونین دلان که گوید باز / وز فلک خون خم که جوید باز

۹۹- آرایه‌های کدام گزینه تماماً در ایات زیر آمده است؟

«رخسار صبح پرده به عمدا برافکند / راز دل زمانه به صحراء برافکند

مستان صبح چهره مطرآ به می کنند / کاین پیر طیلسان مطرآ برافکند»

۱) تشبيه - کنایه - استعاره

۲) مجاز - استعاره - سجع

۳) کنایه - تشخیص - استعاره

۱۰۰- قاعدة قافیه در کدام بیت با ایات دیگر متفاوت است؟

۱) حسن اگر این است، ناصح همچو ما خواهد شدن / چوب تر، آخر به آتش آشنا خواهد شدن

۲) ما به این در نه پی حشمت و جاه آمده‌ایم / از بد حادثه اینجا به پناه آمده‌ایم

۳) پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت / شب مانده بود و جرأت فردا شدن نداشت

۴) ز شراب لعل نوشین من رند بی‌نوا را / مددی که چشم مستت به خمار کشت ما را

۱۰۱- کدام گزینه در ارتباط با دین و عقاید اشکانیان و ساسانیان به ترتیب صحیح و غلط می‌باشد؟

۱) در اواخر دوره اشکانیان، دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت و برخی از پادشاهان اشکانی به این دین گرویدند. - آتشکده آذرفرنبغ در فارس در عصر ساسانیان برای کشاورزان ساخته شد.

۲) علاوه بر اهرومزدا، خدایانی همچون آناهیتا هم ستایش می‌شد. - در این دوره آتشکده‌های زیادی ساخته شد، زیرا زرتشتیان با نیاش در برابر آتش، اهرومزدا را ستایش می‌کردند.

۳) تمامی پادشاهان اشکانی به تقلید از یونانیان، معابدی را برای آناهیتا ساختند. - پادشاهان ساسانی به پشتیبانی کامل از دین زرتشتی پرداخته و از سوی دیگر، روحانیون زرتشتی، قدرت و حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند.

۴) مبلغان بودایی در سرزمین‌های شرقی حکومت اشکانی به تبلیغ اندیشه و آموزه‌های بودا می‌پرداختند. - در سلسله مراتب حکومت ساسانیان، موبidan موبد بعد از روحانیون جای می‌گرفتند که عهده‌دار مسئولیت‌هایی چون تعلیم آموزه‌های زرتشتی بودند.

۱۰۲- به چه علت موبidan در عصر ساسانی، برای اینکه در مقام بحث و جدل، سند و مدرک قابل استنادی در اختیار داشته باشند، اقدام به مکتوب کردن اوستای شفاهی کردن و عقیده مانی چه بود و در زمان چه کسی، اعدام شد؟

۱) پیشرفت دین مسیحیت در قلمرو ساسانی و در گرفتن مباحثات اعتقادی میان پیروان ادیان مختلف - ترکیب آموزه‌های دین زرتشتی، مسیحی و بودایی و ارائه دین جدید، شاپور یکم

۲) رسمیت یافتن دین زرتشتی و نیرومند شدن موبidan و به مشکل برخوردن مانویان و مسیحیان - ترکیب آموزه‌های دین زرتشتی، مسیحی و بودایی و ارائه دین جدید، بهرام یکم

۳) پیشرفت دین مسیحیت در قلمرو ساسانی و در گرفتن مباحثات اعتقادی میان پیروان ادیان مختلف - او و پیامبران پیش از وی، آمده‌اند تا روح را که از دنیای نور است، از جهان مادی برهاشند، بهرام یکم

۴) رسمیت یافتن دین زرتشتی و نیرومند شدن موبidan و به مشکل برخوردن مانویان و مسیحیان - او و پیامبران پیش از وی، آمده‌اند تا روح را که از دنیای نور است، از جهان مادی برهاشند، شاپور یکم

۱۰۳- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با اشخاص و یا رویدادها و اقدامات زیر می‌باشد؟

الف) واستریوشن سالار

ب) اسکیلاکس

ج) به هنگام سفر به مصر دستور داد با حفر آبراهه‌ای، دریای سرخ را به رود نیل متصل کنند.

د) در این دوره راهها و وسائل ارتباطی از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار بودند.

ه) رشد صنعت همگام با توسعه شهرنشینی

۱) مقام عالی مرتبه دربار ساسانی که رئیس روساییان و کشاورزان به شمار می‌رفت. - مأمور کشف مسیرهای آبی به دستور داریوش بزرگ - داریوش - دوران فرمانروایی اشکانیان و ساسانیان - دوران فرمانروایی ساسانیان

۲) مقام عالی مرتبه دربار ساسانی که رئیس روحانیون و کشاورزان به شمار می‌رفت. - مأمور کشف مسیرهای آبی به دستور داریوش بزرگ - کورش - دوران فرمانروایی هخامنشیان و اشکانیان - دوران فرمانروایی سلوکیان

۳) مقام عالی مرتبه دربار هخامنشی که رئیس روساییان و کشاورزان به شمار می‌رفت. - مأمور کشف مسیرهای آبی به دستور کورش بزرگ - داریوش - دوران فرمانروایی هخامنشیان و ساسانیان - دوران فرمانروایی سلوکیان

۴) مقام عالی مرتبه دربار هخامنشی که رئیس روحانیون و روساییان به شمار می‌رفت. - مأمور کشف مسیرهای آبی به دستور کورش بزرگ - داریوش - دوران فرمانروایی اشکانیان و ساسانیان - دوران فرمانروایی ساسانیان

۱۰۴- صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) وضعیت معیشت مردمان ایران در دوران باستان همواره تحت تأثیر عوامل اقتصادی، مدیریتی و اقلیمی قرار داشت.

ب) رونق اساسی گرفتن بازرگانی داخلی در دوران اشکانیان معلول، برقراری روابط سیاسی و تجاری میان ایران و چین، و در پی آن گشایش جاده معروف ابریشم بود.

ج) بازرگانی ایرانی در دوران فرمانروایی ساسانیان، از چین تا شرق آفریقا و مرکز اروپا، مشغول داد و ستد بودند.

د) یکی از اهداف اصلی شکل‌گیری نظام دیوان سالاری در ایران باستان، سامان دادن منابع درآمد و مخارج عمومی بود.

۱) ص - غ - ص - غ ۲) غ - غ - ص - غ ۳) ص - ص - غ - غ

۱۰۵- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از سؤالات زیر می‌باشد؟

الف) بنای تاریخی پل دزفول متعلق به کدام دوره می‌باشد؟

ب) در دوران حکومت سلوکیان تجارت چگونه بود؟

پ) در کدام دوره توجه خاصی به بازسازی و توسعه جاده‌ها می‌شده است؟

ت) کدام مورد عامل مهمی در بسط و گسترش تجارت داخلی و خارجی در دوره هخامنشیان بود؟

ث) حکومت هخامنشی چگونه کمک شیانی به رونق اقتصادی و توسعه صنعت کرد؟

۱) ساسانی - شامل انواع مختلفی از مواد اولیه می‌شد. - هخامنشی - نظام پولی ایجاد شده توسط داریوش - یکپارچه‌سازی سرزمین‌های ثروتمند و متمند که مردمان آن‌ها تجربیات فراوانی در تولید کالاهای مختلف داشتند.

۲) اشکانیان - در مسیرهای زمینی و دریایی گسترش یافت. - ساسانیان - پیشرفت کشتی‌رانی و دریانوردی - ضرب سکه‌هایی با وزن و عیار مشخص

۳) اشکانیان - از حجم مبادله کالاهای ارزان قیمت کاسته شد. - هخامنشی - پیشرفت کشتی‌رانی و دریانوردی - ضرب سکه‌هایی با وزن و عیار مشخص

۴) ساسانی - مبادله اشیای تجملی رونق پیدا کرد - ساسانیان - نظام پولی ایجاد شده توسط داریوش - یکپارچه‌سازی سرزمین‌های ثروتمند و متمند که مردمان آن‌ها تجربیات فراوانی در تولید کالاهای مختلف داشتند.

۱۰۶- به ترتیب هر یک از عبارات زیر بیانگر وضعیت قشرها و طبقات اجتماعی در زمان حکومت کدام سلسله است؟

- توده مردم به طور موروثی به فعالیت‌های خدماتی و تولیدی مشغول بودند.

- تمرکز قدرت و ثروت در نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد

- قشر جنگجویان نسبت به دو قشر اشراف و بزرگان در جایگاه بالاتری قرار داشت.

- جنگ‌های پیاپی با دشمنان خارجی موجب گرد آمدن شمار چشمگیری از اسیران جنگی شده بود که در فعالیت‌های کشاورزی و ... به کار گرفته می‌شدند.

- از قدرت و نفوذ نجای درجه اول در این سلسله پادشاهی کاسته شد.

۱) ساسانیان - هخامنشیان - مادها - اشکانیان - ساسانیان - ساسانیان

۲) مادها - هخامنشیان - مادها - اشکانیان - هخامنشیان

۳) ساسانیان - مادها - اشکانیان - هخامنشیان - ساسانیان - هخامنشیان

۴) ساسانیان - مادها - اشکانیان - هخامنشیان - ساسانیان - ساسانیان

۱۰۷- چند مورد از عبارات زیر در ارتباط با جامعه و خانواده در دوران سلسله‌های امپراتوری باستانی ایران نادرست است؟

- دارایی‌های خانواده که در اختیار پدر قرار داشت، قابل تقسیم و یا انتقال نبود.

- سلطه پدر بر اعضای خانواده، محدود به اجرای آداب و رسوم دینی و نگهبانی از آتش خانه بود.

- در دوره ساسانی زن می‌توانست در دادگاه به سود خود اقامه دعوا کند.

- در آیین زرتشتی، پارسایی و عفت به عنوان دو خصلت و ویژگی زن خوب برشمرده شده است.

- در دوران ساسانیان آزمیخته، فرزند خسرو پرویز بر تخت سلطنت تکیه زد.

- گاهنبارها شش جشن بودند که به شکرانه آفریده شدن انسان‌ها و تولد زرتشت برپا داشته می‌شوند.

- ایرانیان باستان در مراسم سوگواری در گذشتگان نیکی‌های شخص از یاد رفته را یادآوری می‌کردند.

- در زمان ساسانیان زنان و مردان دوشادوش هم و با حقوقی برابر کار می‌کردند.

(۴) پنج

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

۱۰۸- چند مورد از گزاره‌های زیر صحیح می‌باشند؟

- اقوام آریایی مهاجر به ایران از قبیله‌های گوناگونی تشکیل می‌شدند که از نظر تبار و زبان، خویشاوند بودند.

- در زمان اشکانیان با افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی افزایش یافت.

- در دوران ساسانیان اشراف و نجایی دربار، مدافعان اجتماعی و امتیازات طبقه حاکم بودند.

- در عصر ساسانی، کشاورزان، پیشه‌وران، دبیران و صنعتگران جزو توده مردم محسوب می‌شدند.

- در خانواده‌های کهن ایرانی، ازدواج درون گروهی بود؛ همچنین تأمین معيشت خانواده تنها بر عهده پدر خانواده بود.

(۴) چهار

(۳) دو

(۲) سه

(۱) یک

۱۰۹- هر دو قسمت کدام گزینه در رابطه با وضعیت اجتماعی دوره اشکانیان و ساسانیان صحیح است؟

(۱) جامعه ایران در زمان اشکانیان شامل گروه حاکم و توده‌های مردم عادی بود - قشر جدید دبیران در دوره اشکانیان به طبقه حاکم افزوده شد.

(۲) نظام طبقاتی عصر ساسانی بر اصلت نسب و خون استوار بود - در دوران اشکانیان تحرک اجتماعی بهدلیل نظارت شدید حکومت ممنوع یا دست کم بسیار دشوار بود.

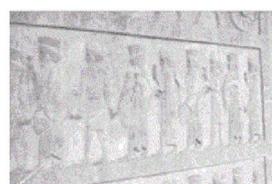
(۳) در دوره اشکانیان مهم‌ترین منصب‌های سیاسی و نظامی در اختیار اعضای خاندان‌های شاهی و دیگر خاندان‌های قدرتمند قدیمی بود - درباره سازمان اجتماعی ایران در زمان ساسانیان، مدارک و اطلاعات بیشتری در دست است.

(۴) در نظام طبقاتی سلسله ساسانی نجایی درجه دوم شامل شش خانواده قدرتمند می‌شدند - زنان طبقه اشراف‌زاده در نظام طبقاتی سلسله ساسانی از دیگر زنان متمایز بودند.

۱۱۰- کدام گزینه به ترتیب براساس شماره، اطلاعات صحیح نسبت به تصاویر می‌دهد؟

(۱)

(۲)

(۱) سنگنگاره سربازان سپاه جاویدان، تخت جمشید - بزرگان هخامنشی

در سنگ نگاره‌ها، تخت جمشید

(۲) سنگنگاره داریوش یکم و درباریان، تخت جمشید - بزرگان مادی و

پارسی در سنگ نگاره‌ها، تخت جمشید

(۳) نقش بر جسته بهرام دوم ساسانی و درباریان، نقش رستم - بزرگان

مادی و پارسی در سنگ نگاره‌ها، تخت جمشید

(۴) نقش بر جسته بهرام دوم ساسانی و درباریان، تخت جمشید - بزرگان

مادی و پارسی در سنگ نگاره‌ها، نقش رستم

۱۱۱- چند درصد از شهرهای ایران در ارتفاع ۵۰۰۰-۱۰۰۰۰ متری از سطح دریا ساخته شده‌اند و کدام شهر

ایران در گذشته، در مسیر جاده ابریشم ساخته شده است؟

(۲) ٪۵۳ - بیشاپور

(۱) ٪۲۷ - قلعه رودخان گیلان

(۴) ٪۷ - فارس

(۳) ٪۱۳ - ری

۱۱۲- از عوامل تأثیرگذار در گسترش سکونتگاهها ... مناسب می‌باشد و شهر ... در زمان ... از اهمیت

ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود.

۲) آب و خاک - بیشاپور - اشکانیان

۱) شرایط جغرافیایی - بیشاپور - ساسانیان

۴) شرایط طبیعی و انسانی - ری - ساسانیان

۳) شیب زمین و خاک - ری - اشکانیان

۱۱۳- چه تعداد از عبارتهای زیر نادرست است؟

الف) شهر همدان دارای شکل شطرنجی است.

ب) در چهار دهه اخیر، ایران شاهد تغییرات زیادی در جمعیت و ظاهر سکونتگاههای خود بوده است.

پ) از حدود سال ۱۳۶۰ هـ. ش بیش از ۵۰٪ از جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند.

ت) حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاهای را مهاجرت معکوس می‌گویند.

ث) آلوگری هوا در تهران به طور متوسط، موجب کاهش ۶ سال از عمر تهرانی‌ها شده است.

۴) یک

۳) دو

۲) چهار

۱) سه

۱۱۴- کدام گزینه در ارتباط با سکونتگاهها و نقش آن‌ها به پرسش‌های زیر به ترتیب پاسخ صحیح می‌دهد؟

الف) نقش هر سکونتگاه بر چه اساسی تعیین می‌شود؟

ب) «شهر پیرانشهر» چه نقشی دارد؟

پ) امروزه کدام شهرها نقش صنعتی دارند؟

ت) «شهر تهران» کدام نقش را ندارد؟

۲) وضع جغرافیایی آن - نظامی - اراک و اصفهان - بازارگانی

۱) چهره و سیمای آن - نظامی - زنجان و همدان - معدنی

۴) وضع جغرافیایی آن - تاریخی - اراک و اصفهان - دانشگاهی

۳) چهره و سیمای آن - تاریخی - زنجان و همدان - اداری

۱۱۵- کدام گزینه پاسخی مرتبط با موارد زیر است؟

«عامل مهم در تنوع تولید محصولات باگی در ایران - از استانهای اصلی تولید انار - علت تغییر محور توسعه کشاورزی از زراعت به

باغداری - از مشکلات تولید زراعی»

۱) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه - یزد - کاهش منابع آبی - بهره‌وری کم

۲) نوسانات آب و هوایی - فارس - کاهش منابع آبی - بهره‌وری کم

۳) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه - خراسان شمالی - وجود آفات و خسارات طبیعی - نوسانات آب و هوایی

۴) نوسانات آب و هوایی - یزد - بی ثباتی در قیمت محصولات کشاورزی - محدودیت در منابع آب و خاک

۱۱۶- کدام یک از عوامل زیر باعث رشد دامداری در کشور ما نشده است؟

۱) گستردگی کشور در عرض جغرافیایی - وجود نیروی انسانی متخصص

۲) تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی - استفاده از روش‌های علمی

۳) روند رو به رشد صنایع تبدیلی - تنوع اقلیمی در ایران

۴) محدودیت در منابع آب و خاک - روند رو به رشد صنایع مصرفی

۱۱۷- بهتر ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح سوال‌های زیر می‌باشد؟

- (الف) امروزه کدام بخش کمک زیادی به ترسیم سایر بخش‌های اقتصادی می‌کند؟
- (ب) کدام بخش در کشور ما یکی از بخش‌های مهم اشتغال است؟
- (ج) کدام صنعت یکی از شاخصه‌های توسعه یافته‌گی کشور است که می‌تواند فرصت‌های شغلی بسیاری برای کشور فراهم آورد؟
- (د) علت اهمیت و شهرت بین‌المللی فرش ایران چیست؟
- (۱) الف) صنعت، ب) معدن، ج) پتروشیمی، د) بافت و نقش و نگار خاص آن
- (۲) الف) خدمات، ب) معدن، ج) خودروسازی، د) بافت و نقش و نگار خاص آن
- (۳) الف) معدن، ب) خدمات، ج) صنایع دستی، د) ذوق هنری و خلاقیت فکری تولیدکنندگان آن
- (۴) الف) معدن، ب) خودروسازی، ج) معدن، د) ذوق هنری و خلاقیت فکری تولیدکنندگان آن

۱۱۸- بهتر ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح سوال‌های زیر می‌باشد؟

- (الف) اثر بخشی و بازدهی کدام نهاد در دراز مدت به دست خواهد آمد؟
- (ب) امروزه یکی از مهم‌ترین راههای تولید ثروت چیست؟
- (ج) امروزه کدام عامل، زیربنای توسعه اقتصادی مناسب را در جوامع شکل می‌دهد؟
- (۱) الف) آموزش و پرورش ب) تجارت و بازرگانی ج) سیستم حمل و نقل و ارتباطات
- (۲) الف) تجارت و بازرگانی ب) تولید خدمات ج) افزایش تولیدات منابع
- (۳) الف) آموزش و پرورش ب) گسترش صنایع پروشیمی ج) گسترش صنایع خودروسازی
- (۴) الف) تربیت نیروهای متخصص ب) توسعه راههای ریلی ج) گسترش صنایع پروشیمی
- ۱۱۹- در ایران، اوضاع مساعد برای دامپروری را چه عواملی فراهم کرده است و روستای لیقوان و آق اولر در کدام‌یک از استان‌های زیر بهتر ترتیب واقع شده‌اند؟

- (۱) وجود کوه‌های البرز و زاگرس و دشت‌های پست و هموار مجاور آن - آذربایجان شرقی، گیلان
- (۲) وجود کوه‌های البرز و زاگرس و دشت‌های پست و هموار مجاور آن - گیلان، آذربایجان شرقی
- (۳) عوامل اثرگذار مانند آب، خاک، شبی زمین - چهارمحال بختیاری، گیلان
- (۴) عوامل اثرگذار مانند آب، خاک، شبی زمین - چهارمحال بختیاری، آذربایجان شرقی
- ۱۲۰- کدام‌یک از گزینه‌های زیر به توانمندی‌های متعدد ایران در ارتباط با گسترش جاذبه‌های گردشگری به‌طور نادرست اشاره می‌کند؟
- (۱) موقعیت ریاضی کشورمان و گستردگی آن در عرض جغرافیایی باعث تنوع اقلیمی و چشم‌اندازهای طبیعی شده است.
- (۲) در کشور ما بیش از ۱۶۰ نوع صنایع دستی وجود دارد که این توانمندی، گردشگران علاقه‌مند خاص خود را دارد.
- (۳) وجود تمدنی با ریشه‌هایی در اعمق تاریخ، برخورداری ایران از موقعیت دریایی و خشکی، دشت‌های وسیع و تنوع قومی، گردشگری زمین‌گردی را ایجاد کرده است.
- (۴) مراکز خرید و درمانی و همچنین مراکز علمی و تفریحی هر کدام مقصد بسیاری از گردشگران داخلی و خارجی است.

۱۲۱- بهترتبیب هر یک از عبارات زیر پیامد کدام مورد است؟

- با چالش مواجه شدن دوام هویت فرهنگی

- هویت اجتماعی افراد

- دوام و بقای هویت فرهنگی

۱) تغییر هویت فرهنگی جهان اجتماعی - شکل‌گیری عقاید و ارزش‌های مشترک - به رسمیت شناختن ارزش‌های اجتماعی از سوی افراد

۲) عدم پذیرش هویت فرهنگی - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - مورد پذیرش بودن عقاید و ارزش‌های هویت فرهنگی از سوی اعضای جهان اجتماعی

۳) تعارض فرهنگی - ارتباط با دیگران - ثبات و استقرار ارزش‌ها و آرمان‌ها بر متن زندگی مردم

۴) از دست رفتن اهمیت و اعتبار عقاید و ارزش‌ها نزد اعضای جهان اجتماعی - عضویت گروهی انسان‌ها - مورد پذیرش بودن عقاید و ارزش‌های هویت فرهنگی از سوی اعضای جهان اجتماعی

۱۲۲- بهترتبیب بحران هویت و تزلزل فرهنگی در چه مواقعي به وجود می‌آيند؟

۱) زمانی که عقاید و آرمان‌هایی که هویت اجتماعی افراد را می‌سازند، ثبات و استقرار خود را از دست بدھند. - زمانی به وقوع می‌پیوندد که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

۲) زمانی به وجود می‌آید که ناسازگاری‌ها از سطح رفتارها و هنجارها آغاز شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی ارزش‌ها و آرمان‌ها بررسد. - زمانی که عقاید و آرمان‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را از دست بدھند.

۳) در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. - زمانی رخ می‌دهد که عقاید و آرمان‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را از دست بدھند.

۴) در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. - زمانی که جهان اجتماعی بتواند، کنش‌های اجتماعی را براساس عقاید و آرمان‌های خود سامان دهد.

۱۲۳- کدام گزینه مبين پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- در مسیر تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر، بعد از بحران هویت فرهنگی چه چیزی رخ می‌دهد؟

- تغییر و تحول از جامعه جاهلی به جامعه نبوی و جامعه نبیوی به اموی بهترتبیب چه نوع تحولی محسوب می‌شوند؟

۱) تبدیل به جهان اجتماعی دیگر - مثبت، مثبت
۲) تحول فرهنگی - مثبت، منفی

۳) تحول فرهنگی - بیرونی، بیرونی
۴) تبدیل به جهان اجتماعی دیگر - مثبت، منفی

۱۲۴- علل درونی تحولات فرهنگی ...

۱) به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی مربوط می‌شود.

۲) به ارتباطات با فرهنگ‌های دیگر باز می‌گردد.

۳) به کاستی‌ها و بنبست‌هایی که خارج از جهان اجتماعی به وجود می‌آیند، باز می‌گردد.

۴) به طور کامل از علل بیرونی تحولات فرهنگی تاثیر می‌پذیرند.

۱۲۵- کدام گزینه مبين پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- چه چیزی دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی جهان اجتماعی فرا می‌خواند؟

- مرگ یک جهان اجتماعی چه زمانی رخ می‌دهد؟

۱) نوآوری‌های مثبت و منفی افراد - مرگ یک جهان اجتماعی زمانی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند.

۲) نوآوری‌های مثبت و منفی افراد - با باز شدن راهی برای دگرگون شدن هویت فرهنگی یک جهان اجتماعی

۳) کاستی و خلاً معنوی - باز شدن راهی برای دگرگون شدن هویت فرهنگی یک جهان اجتماعی

۴) کاستی و خلاً معنوی - مرگ یک جهان اجتماعی زمانی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند.

۱۲۶- کدام مورد از نتایج مواجهه جهان اسلام با فرهنگ‌های یونان و روم نمی‌باشد؟

- ۱) این رویارویی زمینه تحولات هویتی فرهنگ اسلامی را پدید آورد و تنها عناصر عقلی فرهنگ‌های یونان و روم اخذ شد.
- ۲) بهدلیل قائل بودن اسلام به اهمیت عقل و عقایلات، عناصر اساطیری و مشرکانه توسط جهان اسلام پذیرفته نشد.
- ۳) فرهنگ اسلام به تناسب جهان‌شناسی توحیدی در دانش‌های مختلف یونان و روم تصرفاتی انجام داد.
- ۴) در این تعامل، تنها عناصر عقلی فرهنگ‌های یونان و روم اخذ شد.

۱۲۷- کدام گزینه، سیر گرفتار شدن فطرت آدمی به تشویش و اضطراب را در جوامعی که دچار از خودبیگانگی فطری شده‌اند را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) دور ماندن انسان از حقیقت خود و هستی ← عدم ارائه تفسیری صحیح از عالم و آدم ← ناسازگاری جهان اجتماعی با فطرت انسانی ← عدم برخورداری از عقاید و ارزش‌های حق
- ۲) عدم ارائه تفسیری صحیح از عالم و آدم ← عدم برخورداری از عقاید و ارزش‌های حق ← ناسازگاری جهان اجتماعی با فطرت انسانی ← دور ماندن انسان از حقیقت خود و هستی
- ۳) دور ماندن انسان از حقیقت خود و هستی ← عدم ارائه تفسیری صحیح از عالم و آدم ← عدم برخورداری از عقاید و ارزش‌های حق ← ناسازگاری جهان اجتماعی با فطرت انسانی
- ۴) ناسازگاری جهان اجتماعی با فطرت انسانی ← عدم برخورداری از عقاید و ارزش‌های حق ← عدم ارائه تفسیری صحیح از عالم و آدم ← دور ماندن انسان از حقیقت خود و هستی

۱۲۸- بهترتبیپ پاسخ هر یک از سوالات زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

الف) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب را چه می‌گویند؟

ب) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب در چیست؟

- ج) دلیل اینکه جوامع غیرغربی، در رویارویی با جهان غرب، دچار خودباختگی فرهنگی شدند، چه می‌باشد؟
- ۱) از خودبیگانگی فرهنگی - خودباختگی فرهنگی - مرعوب قدرت سیاسی و اقتصادی برتر غرب شدند.
  - ۲) غرب‌زدگی - غرب‌زدگی جوامع غیرغربی - مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب شدند.
  - ۳) غرب‌زدگی - از خودبیگانگی فرهنگی - مرعوب قدرت نظامی و اجتماعی برتر غرب شدند.
  - ۴) خودباختگی فرهنگی - غرب‌زدگی - مرعوب قدرت نظامی و اجتماعی برتر غرب شدند.

۱۲۹- کدام گزینه بهترتبیپ بیانگر صحیح یا غلط بودن عبارات زیر است؟

الف) هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود.

ب) برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که با حذف تمدن غرب به پایان رسید.

پ) مردم ایران در شاهنامه فردوسی، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

(۱) ص - ص - غ   (۲) غ - غ - ص   (۳) ص - غ - ص   (۴) غ - ص - غ

۱۳۰- چند مورد از عبارات زیر صحیح است؟

- پیامدهای انقلاب را به شیوه‌های مختلفی دسته‌بندی می‌کنند، مثلاً پیامدهای کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت.
- انقلاب اسلامی ایران حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.
- در دوران رضاخان حجاب مسئله و معضلی بیرون از جامعه ایران بود.
- جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

(۴) دو

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) یک

۱۳۱- کدام گزینه پیرامون قضایای شرطی صحیح است؟

(۱) لزوماً در همه جملات مقدم باید در ابتدای قضیه باید اما به لحاظ معنا.

(۲) قضایای شرطی منفصل از دو بخش شرط و جواب شرط تشکیل می‌شوند.

(۳) در همه قضایای شرطی به پیوستگی و اتصال دو نسبت حکم می‌شود.

(۴) به جملاتی که در آن به اتصال یا به انفصال میان دو نسبت حکم می‌شود قضیه می‌گویند.

۱۳۲- در کدام گزینه به ترتیب نوع قضایای «دانش بشری یا تصور است یا تصدیق - به نظر می‌آید آن حیوان یا اسب است یا الاغ - فردا یا

سه‌شنبه است یا چهارشنبه» به درستی مشخص شده است؟

(۱) منفصل حقیقی - منفصل مانعه‌الجمع - منفصل مانعه‌الجمع در کذب

(۴) منفصل حقیقی - منفصل مانعه‌الرفع - قابل جمع در کذب

۱۳۳- در کدام مورد دچار مغالطة «عدم تکرار حد وسط» نشده‌ایم؟

(۱) در باز است، هر بازی پرنده است: هر دری پرنده است.

(۲) کره از شیر است، شیر مایع است: کره مایع است.

(۳) انگور شیرین است، شیرین همسر خسرو است: انگور همسر خسرو است.

(۴) سعدی انسان است، هر انسانی ناطق است: سعدی ناطق است.

۱۳۴- در کدام گزینه نوع قیاس اقترانی شکل چهارم است و «...» نشانه نتیجه در ... است.

۱) هر سفیدی رنگ است - بعضی رنگ‌ها تیره هستند / قیاس اقترانی

۲) هر حیوانی جاندار است - بعضی حیوانات وحشی هستند / قیاس استثنایی

۳) هر نویسنده‌ای انسان است - هیچ لاکپشتی انسان نیست / قیاس استثنایی

۴) هر پادشاهی انسان است - برخی ظالم‌ها پادشاه هستند / قیاس اقترانی

۱۳۵- کدام عبارت درباره «قیاس استثنایی» درست است؟

۱) قیاسی که عین یا نقیض مقدمات در نتیجه ذکر شده است.

۲) مقدمه اول این قیاس حملی و مقدمه دوم، شرطی است.
۳) با توجه به مقدمه شرطی آن، چهار حالت دارد.

۱۳۶- کدام عبارت درباره «قیاس اقترانی» نادرست است؟

۱) لازم است موضوع یا محمول یک مقدمه، قرین موضوع یا محمول مقدمه دیگر باشد.

۲) در هر چهار شکل آن، تکرار حد وسط برای ارتباط دو مقدمه، شرط اول نتیجه‌گیری است.

۳) اگر در شکل اول جای دو مقدمه عوض شود، شکل چهارم به دست می‌آید.

۴) همه اجزای پخش شده در مقدمات قیاس، در نتیجه، قرین یکدیگر قرار می‌گیرند.

۱۳۷- کدام گزینه پیرامون شرایط معتبر بودن قیاس صحیح نیست؟

۱) برای بررسی اعتبار قیاس اقترانی فرقی نمی‌کند نخست از کدام شرط شروع کنیم زیرا در هر صورت باید تمامی شرایط را داشته باشد.

۲) هنگام بررسی اعتبار یک قیاس، هر دو مقدمه باید سالیه باشند.

۳) در بررسی اعتبار قیاس علاوه بر سه شرط لازم باید قانون نتیجه قیاس هم بررسی شود.

۴) در بررسی اعتبار قیاس نیازی به دانستن شکل قیاس نداریم.

۱۳۸- در کدام گزینه دامنه مصادیق در دو مثال اول صحیح و در مثال سوم غلط ذکر شده است؟

- ۱) سوالات آزمون قلمچی⁺ سخت⁺ است - علی⁺ دانشآموز با انگیزهای⁺ است - هر انسانی⁺ حیوان⁻ است.
- ۲) تعطیلات عید⁺ زودگذر⁺ بود - بعضی پزشکها⁻ متخصص⁻ هستند - پارمنیدس⁺ فیلسوف⁻ است.
- ۳) هر گیاهی⁺ نامی⁻ است - بعضی آسیابی‌ها⁻ چشم آبی⁻ هستند - پل طبیعت⁺ مستحکم⁺ است.
- ۴) بعضی بی‌سوداها⁻ زن⁻ هستند - هیچ متولد تهرانی،⁺ اروپایی⁺ نیست - برخی معتقدان⁻ بی‌خانمان⁺ هستند.

۱۳۹- قیاس استثنایی انصالی براساس ...، سه حالت دارد که در حالت اول آن، نتایج ...

- ۱) نتیجه - در دو قیاس، قطعی و معتبر است.
- ۲) مقدمه اول - در دو قیاس، قطعی و معتبر است.
- ۳) مقدمه اول - در چهار قیاس، قطعی و معتبر است.
- ۴) مقدمه دوم - در چهار قیاس، قطعی و معتبر است.

۱۴۰- قیاس استثنایی اتصالی دارای چهار حالت قبل فرض است که دو حالت آن، نتیجه ... و ... دارد. در صورت عدم رعایت شرایط اعتبار آن

به مغالطة ... دچار می‌شویم.

- ۱) غیرقطعی - نامعتبر - رفع مقدم، وضع تالی
- ۲) قطعی - معتبر - وضع مقدم، رفع تالی
- ۳) قطعی - نامعتبر - رفع مقدم، وضع تالی
- ۴) غیرقطعی - معتبر - رفع مقدم، وضع تالی

۱۴۱- با توجه به قضایای زیر:

«هیچ رودی پرآب نیست، بعضی دانشجویان مترجم هستند، بعضی فلاسفه سیاستمدار نیستند، هر مددجویی به مشاوره نیاز دارد» در کدام

گزینه علامت‌های مثبت و منفی به ترتیب درست ذکر شده است؟

- (۱) - + ، + - ، - - ، + +
- (۲) - + ، - + ، - + ، - +
- (۳) + + ، + - ، - - ، + +
- (۴) + - ، - + ، - - ، + -

۱۴۲- سور قضایای کلی نشان می‌دهد که ... و سور قضایای جزئی نشان می‌دهد ...

- ۱) بیشتر مصادیق موضوع، مورد نظر است - برخی از مصادیق موضوع مورد نظر است.
- ۲) همه مصادیق موضوع مورد نظر است - برخی از مصادیق موضوع مورد نظر است.
- ۳) بیشتر مصادیق موضوع، مورد نظر است - اغلب مصادیق موضوع مورد نظر است.
- ۴) همه مصادیق موضوع مورد نظر است - همه مصادیق موضوع مورد نظر است.

۱۴۳- با توجه به شرط سوم، اعتبار قیاس می‌توان گفت: ... و مثال درست آن، نتیجه حاصل از قیاس «بعضی الف ب است و هر ب ج است؛

... می‌باشد.

۱) موضوع یا محمولی که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمات نیز باید دارای علامت مثبت باشد - بعضی الف ج است.

۲) موضوع یا محمولی که در نتیجه دارای علامت منفی است، نیاز به بررسی ندارد - بعضی الف ج است.

۳) موضوع یا محمولی که در نتیجه دارای علامت منفی است، در مقدمات نیز باید دارای علامت منفی باشد - بعضی الف ج است.

۴) موضوع یا محمولی که در نتیجه دارای علامت مثبت است، نیاز به بررسی ندارد - بعضی الف ج است.

۱۴۴- کدام یک از قیاس‌های زیر قیاس انصالی حقیقی هستند و معتبرند؟

۱) این فرش یا دستبافت است یا ماشینی، این فرش ماشینی نیست، پس این فرش می‌تواند دستبافت باشد.

۲) دستمزد این کارگران یا روزانه است یا ماهیانه، دستمزد این کارگران ماهیانه است، پس دستمزد این کارگران روزانه نیست.

۳) این عینک یا طبی است یا آفتانی، این عینک طبی نیست، پس این عینک آفتانی است.

۴) این قیاس یا معتبر است یا نامعتبر، این قیاس معتبر است، پس این قیاس نامعتبر نیست.

۱۴۵- نتیجه قیاس استثنایی زیر، در کدام گزینه به صورت صحیح بیان شده است؟

«اگر فیلسفی درباره اصالت فرد یا اصالت جمع پرسش کند، در حوزه فلسفه جامعه‌شناسی وارد شده است؛ فیلسفی درباره اصالت فرد یا

صالت جمع پرسش نمی‌کند.»

۱) در حوزه فلسفه جامعه‌شناسی وارد نشده است.

۲) اثبات تالی

۳) در حوزه فلسفه جامعه‌شناسی وارد شده است.

۴) عدم اعتبار قیاس

۱۴۶- کدام گزینه صحیح است؟

۱) در رقابت و بازی والیبال «لیگ شهرهای شمالی کشور» که دارای سه تیم است یا گروه الف پیروز می‌شود یا گروه ب پیروز می‌شود. گروه الف پیروز نمی‌شود. پس گروه ب لزوماً پیروز می‌شود.

۲) در رقابت و بازی دیروز والیبال بین دو گروه یا گروه الف پیروز می‌شود یا گروه ب پیروز می‌شود، گروه الف پیروز نمی‌شود، پس گروه ب حتماً پیروز می‌شود. (بدون در نظر گرفتن تساوی)

۳) در رقابت و بازی والیبال دیروز یا گروه الف پیروز می‌شود یا گروه ب پیروز می‌شود، گروه ب پیروز نشده پس گروه الف لزوماً پیروز می‌شود. (با در نظر گرفتن تساوی)

۴) در رقابت و بازی والیبال بین گروه الف و ب، یا گروه الف پیروز می‌شود یا گروه ب پیروز می‌شود، گروه الف پیروز شده، پس گروه ب احتمالاً نمی‌تواند پیروز شود. (بدون در نظر گرفتن تساوی)

۱۴۷- در کدام گزینه‌ها علامت‌گذاری قیاس‌ها صحیح نیست؟

۱) هر الف + ب - است. بعضی ب - ج - است. - بعضی ب + الف - است. هیچ ب + ج + نیست.

۲) هر درختی + جاندار - است - بعضی موجودات - جاندار - هستند - هیچ مثلثی + مربع + نیست - هر مربعی + چهارضلعی - است.

۳) بعضی سنگ‌ها - قیمتی - هستند - هیچ الماسی + سنگ + نیست - بعضی جانوران - ماهی - هستند - هر ماهی + دوزیست - است.

۴) بعضی مارها - سمی - هستند - بعضی گیاهان - سمی - هستند - هیچ انسانی + ماشین + نیست - هر ماشینی + بی جان - است.

۱۴۸- قیاس اقترانی «هر انسانی ناطق است، هر انسانی متعجب است» شکل چندم و نتیجه آن کدام است؟

- (۲) دوم - بعضی ناطق‌ها متعجب‌اند.
(۴) سوم - بعضی ناطق‌ها متعجب‌اند.

۱۴۹- کدام یک از گزینه‌های زیر در رابطه با دامنه مصادیق موضوع و محمول درست است؟

- (۱) در قضایای موجبه همه مصادیق موضوع مورد نظر گوینده است. - اساس تعیین اعتبار قیاس است.
(۲) در قضایای سالبه همه مصادیق موضوع و محمول مورد نظر گوینده است. - اساس تعیین شکل قیاس است.
(۳) در قضایای موجبه برخی از مصادیق محمول موردنظر گوینده است. - اساس تعیین شکل قیاس‌اند.
(۴) در قضایای موجبه برخی مصادیق محمول موردنظر گوینده است. - اساس تعیین اعتبار قیاس‌اند.

۱۵۰- در کدام گزینه علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است و شکل صحیح قیاس ذکر گردیده است؟

(۱)

هر سیاهی رنگ است.	بعضی الف ب است.
هیچ جسمی رنگ نیست.	بعضی ب ج است.
شکل دوم	شکل اول

(۲)

بعضی مشاوره‌ها احساسی‌اند.	هر کتابی نویسنده دارد.
هیچ احساسی منطقی نیست.	هر مجله‌ای نویسنده دارد.
شکل اول	شکل سوم

(۳)

هیچ ستاره‌ای متحرک نیست.	بعضی خودکارها سیاه نیستند.
هر متحرکی محسوس است.	هر خودکاری لوازم التحریر است.
شکل اول	شکل دوم

(۴)

بعضی مواد شیمیابی هستند.	هر کامپیوتری ماشین است.
بعضی مواد دارویی هستند.	بعضی اتومبیل‌ها ماشین هستند.
شکل سوم	شکل دوم